

Nästan 60% av alla köksbränder startar på spisen

sep 30, 2024

En tredjedel av alla bostadsbränder börjar i köket och äldre människor är särskilt utsatta för dessa risker. Trots att antalet brandrelaterade dödsfall har minskat, är äldre fortfarande överrepresenterade. Att förbättra brandskyddet, särskilt för de mest utsatta, är avgörande för att kommuner och vårdgivare håller nere antalet incidenter.

Fyra huvudorsaker till bostadsbränder

Brandskyddsföreningen* har identifierat vanliga brandorsaker i svenska hem. Några av de vanligaste är:

- Matlagning som lämnas utan tillsyn:** När matlagning lämnas obevakad är risken stor att spisen överhettas och orsakar brand.
- Elektrisk utrustning och apparater:** Felaktiga eller överbelastade elektriska apparater kan leda till bränder särskilt i äldre bostäder.
- Levande ljus:** Lämnade utan uppsikt kan levande ljus snabbt orsaka bränder om de kommer i kontakt med brandfarliga material.
- Tekniska fel i hushållsapparater:** Gamla eller defekta hushållsapparater, som brödrostar och kaffebryggare utgör en stor brandrisk i många hem.

Ökad risk för äldre och funktionsnedsatta

Även om Sverige har sett en minskning av antalet personer som omkommer i bostadsbränder, är äldre och personer med funktionsnedsättningar överrepresenterade i dödsfallsstatistiken. Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)** betonar vikten av att förebyggande arbete inriktas mot dessa riskgrupper för att undvika en framtida ökning av brandrelaterade dödsfall. Detta inkluderar särskilda insatser för äldre eftersom deras förmåga att agera snabbt vid en brand ofta är nedsatt pga fysiska, medicinska eller kognitiva hinder.

De vanligaste dödsbrandsorsakerna bland äldre personer är rökning i sängen, glömda spisar och matlagningsolyckor samt felaktiga eller överbelastade elinstallationer. Trots att risken att dö i en brand har minskat även för äldre, är de fortfarande den grupp som löper störst risk att omkomma vid en brand. Gruppen multisjuka och äldre människor växer och med bättre sjukvård och längre livslängd förväntas denna grupp öka ytterligare vilket gör brandförebyggande åtgärder än viktigare.

Välfärdsteknik ger ett förbättrat brandskydd

Modern välfärdsteknik som [sammankopplade brandlarm](#) på särskilda- och LLS-boenden och trygghetstelefoner i ordinärt boende kopplade till en [trygghetscentral](#) kan vara skillnaden mellan liv och död i en kritisk situation.

Källor: *[Förebygg bränder hemma / Brandskyddsföreningen \(brandskyddsforeningen.se\)](#), **[MSB Rapport \(pdf\)](#)